

SEC IV.	Chemické reakcie a chemické rovnice
SEC IV.2	Výpočty z chemických rovníc

Cieľové požiadavky

Obsahový štandard: Chemická rovnica. Zápis chemickej reakcie. Zákon zachovania hmotnosti v chemických reakciách. Stechiometrický koeficient.

Výkonový štandard:

- Napísať rovnicu reakcie na základe slovného opisu chemickej reakcie.
- Vysvetliť kvalitatívno-quantitatívny význam chemickej rovnice.
- Vysvetliť význam stechiometrických koeficientov v chemickej rovnici.
- Vypočítať stechiometrické koeficienty v chemických reakciách.
- Vypočítať hmotnosť reaktantu (prípadne koncentráciu, látkové množstvo, objem plynu) alebo produktu na základe zápisu chemickej rovnice, ak je daná hmotnosť (prípadne koncentrácia, látkové množstvo, objem plynu) produktu alebo reaktantu.

Chemická rovnica

- úplný zápis, s plnou šípkou, značkami a vzorcami, ZZH, stechiometrickými koeficientami

stechiometrické koeficienty- čísla vyrovnávajúce počet atómov napravo a naľavo v rovnici, ich pomery koeficientov vyjadrujú pomery počtu častíc, látkových množstiev reaktantov a produktov

Kvalitatívno-quantitatívny význam rovnice

- Rovnica udáva pomery hmotnosti, látkových množstiev, objemov látok, ktoré reagovali alebo vznikli chemickou reakciou(*reaktantov a produktov*)

Pomery látkových množstiev- z 1 mólu CaCO_3 vznikol 1mól CaO a 1mól CO_2

Pomery hmotností- z 100,09g CaCO_3 vzniklo 56,8g CaO a 44,01g CO_2

Objem: vznikol 1mol CO_2 ....22,41dm³ (normálne podmienky 0°C, 101,325kPa)

Spôsoby zápisu chemickej rovnice

A. stechiometrický	B. stavový	C. úplný iónový	D. skrátенý iónový
--------------------	------------	-----------------	--------------------

využívaný pri výpočtoch

Výpočet z chemickej rovnice

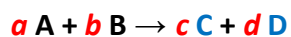
Využitie: výroba a príprava chemických látok

Spôsoby výpočtu:

1. trojčlenkou	2. vzťahom
----------------	------------

Teoretické východisko:

- podiel látkových množstiev látok sa rovná podielu ich stechiometrických koeficientov

A, B- reaktanty

C, D- produkty

a, b, c, d- stechiometrické koeficienty

Príklad: Vypočítajte hmotnosť oxidu horečnatého, ktorý vznikne zhorením 48,6g horčíka v nadbytku kyslíka.

1. Výpočet trojčlenkou

2. Výpočet vzťahom:

$$\frac{n(A)}{n(B)} = \frac{a}{b}$$

A- látka, ktorú chceme vypočítať

B- látka, ktorú poznáme